

ДЕЯКІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Буракова А.О.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Чуприна О.А.
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
(61022, Харків, майдан Свободи,4, каф. Статистики, обліку та аудиту,
тел. (057) 707-53-31, E-mail: eachuprina@i.ua

У ринковій системі господарювання категорія прибутку посідає одне з центральних місць. Одержання доходів є головною метою підприємницької діяльності, основним спонукальним мотивом будь-якого бізнесу.

В умовах ринкової економіки прибуток є найважливішим чинником діяльності підприємств та створює фінансову основу для її розширення, задоволення соціальних і матеріальних потреб трудового колективу. З іншого боку прибуток є головним джерелом фондів підприємства, а також джерелом доходів державного та місцевих бюджетів.

Відмінність аналізу сільськогосподарських підприємств від промислових полягає, в основному, у аналізі доходу та витрат підприємства на одиницю площі, що є неможливим і недоречним для виробничих підприємств. Крім того, за наявності відповідної інформації найважливішим є аналіз прибутку окремих видів продукції. Це складніше зробити для виробничих підприємств та для підприємств, що надають послуги, проте у сільськогосподарських підприємств у Формі 50–СГ (річна) «Звіт про основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств» є цілком достатньо відповідної інформації.

Збільшення обсягів реалізації прибуткової, тобто рентабельної, продукції сприяє зростанню прибутку і поліпшенню фінансового стану підприємства, і навпаки. Тому фінансові результати господарської діяльності сільськогосподарських підприємств потрібно вивчати у взаємозв'язку з використанням і реалізацією продукції.

Переважну частину прибутку сільськогосподарські підприємства одержують від продажу продукції державі та за іншими каналами реалізації. Величина загальної суми прибутку від реалізації продукції аналізується як результат впливу таких факторів: обсягу реалізованої продукції, у тому числі кількості продукції та асортименту або структури продукції; реалізаційних цін та повної собівартості реалізованої продукції.

Для сільськогосподарських підприємств важливим є ефективне використання земельних ресурсів. Одним з оціночних показників є величина прибутку на 1 га, на який впливає значна кількість факторів, але найважливішими з них є урожайність, що характеризує віддачу земельних ресурсів, а також ціна продукції (оскільки вона формує прибуток) та її собівартість.

Таким чином, основними джерелами резервів збільшення суми прибутку сільськогосподарського підприємства є збільшення обсягу реалізації продукції, зниження її собівартості, підвищення якості тощо.